

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. november 2023
(OR. en)

15295/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0395(NLE)

ENER 614
RELEX 1307
COWEB 141
COEST 614

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	10. november 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 701 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel energiaühenduse ministrite nõukogus (Viin, Austria, 14. detsember 2023)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 701 final.

Lisatud: COM(2023) 701 final

Brüssel, 10.11.2023
COM(2023) 701 final

2023/0395 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel energiaühenduse ministrite nõukogus (Viin, Austria, 14. detsember 2023)

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel energiaühenduse ministrite nõukogus võetav seisukoht seoses mitme aktiga, mille ministrite nõukogu kavatseb vastu võtta 14. detsembril 2023. Enne seda istungit tuleb 13. detsembril 2023 kokku energiaühenduse alaline kõrgetasemeline töörühm, et arutada ministrite nõukogus vastuvõtmisele pandavaid päevakorrapunkte ja et need kinnitada. Teavitamise eesmärgil hõlmab see ka nimetatud kahe organi päevakorras olevaid punkte, mis ei kuulu ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaldamisalasse.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Energiaühenduse asutamisleping

Energiaühenduse asutamislepingu¹ (edaspidi „asutamisleping“) eesmärk on luua stabiilne õigus- ja tururaamistik ning võrguenergiakaubanduse ühtne õigusruum ning rakendada selleks liidu õigustiku kokkulepitud osi ELi mittekuuluvate osaliste energiavaldkonnas. Asutamisleping jõustus 1. juulil 2006. Euroopa Liit on asutamislepingu osaline². Asutamislepingus osutatakse üheksale ELi mittekuuluvale osalisele kui lepinguosalistele.

2.2. Energiaühenduse ministrite nõukogu ja alaline kõrgetasemeline töörühm

Ministrite nõukogu tagab asutamislepingus sätestatud eesmärkide saavutamise. Ministrite nõukogu koosneb iga lepinguosalise ühest esindajast ja kahest Euroopa Liidu esindajast. Asutamislepingu artikli 47 kohaselt annab ministrite nõukogu üldisi poliitikasuuniseid, võtab meetmeid (otsuseid või soovitusi) ja võtab vastu menetlusdokumente. Igal osalisel on üks hääl ja teemast olenevalt järgib ministrite nõukogu erinevaid hääletamisreegleid. EL on üks kümnest osalisest ja tal on üks hääl, kui see on kohaldatav, olenevalt käsitletavast teemast. Asutamislepingu artikli 78 kohaselt võib ministrite nõukogu tegutseda üksnes siis, kui esindatud on kaks kolmandikku osalistest. Hääletamata jätmist ei loeta häälte andmiseks.

Kõikide osaliste ühehäälsel otsust on vaja selliste kavandatavate aktide puhul, mis on loetletud allpool jao 2.3 punktis 1 (asutamislepingu artikkel 97) ja jao 2.3 punktis 2 (asutamislepingu artikli 100 punktid i ja iii).

Jao 2.3 punktis 3 nimetatud kavandatava akti vastuvõtmiseks on vaja kahekolmandikulist häälteenamust, sealhulgas Euroopa Liidu poolthäält (asutamislepingu artiklid 66, 83 ja 87).

Jao 2.3 punktis 4 nimetatud kavandatava akti puhul kohaldatakse lihthäälteenamust (asutamislepingu artikli 91 lõike 1 punkt a). Jaos 2.4 nimetatud kavandatava akti kohta võtab ministrite nõukogu otsuse vastu lihthäälteenamusega (asutamislepingu artikkel 81) või konsensusel.

Alaline kõrgetasemeline töörühm (edaspidi „töörühm“) on ministrite nõukogu allorgan. Asutamislepingu artikli 53 punkti a kohaselt valmistab töörühm ette ministrite nõukogu töö, sealhulgas selle päevakorra ja ministrite nõukogu vastuvõetavad aktid. Töörühm koosneb iga

---

¹ ELT L 198, 20.7.2006, lk 18.

² ELT L 198, 20.7.2006, lk 15.

lepinguosalise ühest esindajast ja kahest Euroopa Liidu esindajast. ELil on üks hääl. Asutamislepingu artikli 78 kohaselt võib töörühm tegutseda üksnes siis, kui esindatud on kaks kolmandikku osalistest. Hääletamata jätmist ei loeta häälte andmiseks.

2.3. Ministrite nõukogu kavandatavad aktid

Käesolevas ettepanekus võtta vastu ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohane otsus käsitletakse seisukohta, mis võetakse liidu nimel ministrite nõukogu järgmiste kavandatavate aktide suhtes, mis on loetletud nõukogu otsuse ettepaneku 1. lisas.

- (1) Otsus 2023/.../MC-EnC, millega muudetakse energiaühenduse asutamislepingu artikli 97 alusel otsust 2023/.../MC-EnC ja mis käsitleb energiaühenduse asutamislepingu kestuse pikendamist.
- (2) Otsus 2023/.../MC-EnC, millega muudetakse energiaühenduse asutamislepingu artikli 2 lõiget 2.
- (3) Menetluskirjeldus 2023/.../MC-EnC energiaühenduse gaasifoorumi asukoha kohta.
- (4) Energiaühenduse asutamislepingu artikli 91 lõike 1 punkti a kohased otsused, millega tehakse kindlaks asutamislepingu rikkumine järgmistes juhtumites:
  - (a) otsus 2023/.../MC-EnC Põhja-Makedoonia Vabariigi suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-7/21 puhul;
  - (b) otsus 2023/.../MC-EnC Kosovo³ suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-8/21 puhul;
  - (c) otsus 2023/.../MC-EnC Bosnia ja Hertsegoviina suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-9/21 puhul;
  - (d) otsus 2023/.../MC-EnC Bosnia ja Hertsegoviina suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-10/23 puhul;
  - (e) otsus 2023/.../MC-EnC Kosovo* suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-11/23 puhul;
  - (f) otsus 2023/.../MC-EnC Moldova Vabariigi suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-12/23 puhul;
  - (g) otsus 2023/.../MC-EnC Montenegro suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-15/21 puhul.

2.4. Muud päevakorrapunktid

Terviklikkuse huvides märgitakse, et peale jaos 2.3 loetletud kavandatavate aktide on ministrite nõukogu päevakorras punkt, mille üle hääletavad vastavalt asutamislepingu artiklile 80 ainult lepinguosalised:

- (a) otsus 2023/6183/MC-EnC, millega muudetakse energiaühenduse asutamislepingu I lisa, et kohandada üleeuroopalise energiataristu suuniseid käsitlevat Euroopa

---

³ Kosovo (*) – kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2022/869 energiaühenduse tarvis ning et nimetatud määrus energiaühenduses vastu võtta.

Lisaks teeb ministrite nõukogu järgmist:

- (b) võtab vastu energiaühenduse tegevuse aastaaruande, mille energiaühenduse sekretariaat (edaspidi „sekretariaat“) esitas ministrite nõukogule asutamislepingu artikli 67 kohaselt.

Komisjon kavatses nende punktide kohaste dokumentide vastuvõtmist toetada.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

3.1. Otsus 2023/.../MC-EnC, mis käsitleb energiaühenduse asutamislepingu kestuse pikendamist

Asutamisleping allkirjastati 25. oktoobril 2005 ja see jõustus 1. juulil 2006 esialgu kümneks aastaks. Ministrite nõukogu pikendas juba 2013. aastal selle kestust kümne aasta võrra (kuni 2026. aastani).

Ministrite nõukogule on tehtud ettepanek pikendada vastavalt asutamislepingu artiklile 97 lepingu kestust veel kümne aasta võrra (kuni 2036. aastani).

Energiaühendus on jätkuvalt tõhus raamistik energiavaldkonnas piirkondliku koostöö tegemiseks ning see täidab endiselt oma eesmärgi, milleks on edendada Euroopa Liidu ja lepinguosaliste energiaturgude lõimimist. Sellise lõimimise õigusraamistikku tugevdati hiljuti eelkõige elektrisektori integreerimise paketi ning CO₂ heite vähendamise tegevuskava ja puhta energia paketi vastuvõtmisega. Kõnealuselises raamistikus lepinguosaliste võetud kohustuste täitmine eeldab pikka rakendusperioodi, mis kestab kauem kui 2026. aastani.

Seetõttu peaks liidu nimel ministrite nõukogus võetav seisukoht olema kiita energiaühenduse asutamislepingu kestuse pikendamist käsitleva otsuse eelnõu heaks.

3.2. Otsus 2023/.../MC-EnC, millega muudetakse energiaühenduse asutamislepingu artikli 2 lõiget 2

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrust (EL) 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta⁴ kohandati energiaühenduse tarvis ja võeti energiaühenduses vastu ministrite nõukogu 16. oktoobri 2015. aasta otsusega 2015/09/MC-EnC. Euroopa Liit võttis 30. mail 2022 vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/869 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 347/2013⁵. Selles määruses tunnistatakse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku (sh selle taristu) eeldatavat kasvavat rolli. Lisaks tunnistatakse selles vajadust arendada süsinikdioksiidi taristut, et vähendada kõnealuse kasvuhoonegaasi järelejäänud, kuid samas vältimatut heidet, kui puuduvad mõistlikud alternatiivid.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/869 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 715/2009, (EL) 2019/942 ja (EL) 2019/943 ning direktiive 2009/73/EÜ ja (EL) 2019/944 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 347/2013 (ELT L 152, 3.6.2022, lk 45).

Vastavalt asutamislepingu artikli 100 punktidele i ja iii ning määruse (EL) 2022/869 energiaühenduse tarvis kohandamiseks ja energiaühenduses vastuvõtmiseks tuleks asutamislepingu artikli 2 lõikes 2 sätestatud võrguenergia mõistet laiendada nii, et see hõlmaks ka vesiniku- ja süsinikdioksiidisektorit.

Seetõttu peaks liidu nimel ministrite nõukogus võetav seisukoht olema kiita energiaühenduse asutamislepingu kohaldamisala laiendamist käsitleva otsuse eelnõu heaks.

3.3. Menetlusdokument 2023/.../MC-EnC energiaühenduse gaasifoorumi asukoha kohta

Vastavalt 17. oktoobri 2007. aasta menetlusdokumendile 2007/03/2/PHLG/EnC gaasifoorumi asukoha kohta tuleb gaasifoorum kokku Sloveenias ja see luuakse koostöös Sloveenia pädevate asutustega.

Ministrite nõukogu tunnistas 15. detsembril 2022, et Ukraina on oluline Euroopa energiajulgeoleku jaoks ning tähtis on jätkata Ukraina gaasiturgude ja -süsteemide integreerimist Euroopa Liiduga (sh vähese CO₂ heitega gaaside ja vesiniku puhul).

Sloveenia ametiasutused väljendasid solidaarsust Ukrainaga ja panid ette loovutada gaasifoorumi asukoht alates 2023. aastast.

Kavandatava menetlusdokumendi kohaselt hindab sekretariaat koostöös eesistuja ja aseesimehega aegsasti enne gaasifoorumi asjaomase kohtumise kavandatud kuupäeva tingimusi, mis võimaldavad alustada gaasifoorumi kohtumisi Ukrainas. Seni, kuni tingimused ei võimalda pidada gaasifoorumi kohtumisi Ukrainas, toimuvad need Viinis Austrias.

Liidu nimel ministrite nõukogus võetav seisukoht peaks olema kiita energiaühenduse gaasifoorumi asukohta käsitlev menetlusdokument heaks.

3.4. Energiaühenduse asutamislepingu artikli 91 lõike 1 punkti a kohased otsused, millega tehakse kindlaks asutamislepingu rikkumine järgmistes juhtumites

Vastavalt asutamislepingu artikli 91 lõike 1 punktile a võib ministrite nõukogu lihthäälteenamusega otsustada, et osaline on rikkunud asutamislepingu II jaotisega seotud kohustusi seoses energiaühenduse organite vastuvõetud akti ülevõtmise ja/või rakendamisega. Vaidluste lahendamise kord on sätestatud asutamislepingukohase vaidluste lahendamise töökorra⁶ III jaotise 1. peatükis ja IV jaotise 1. peatükis.

(1) Direktiivist 2001/80/EÜ tulenevate kohustuste rikkumisega seotud juhtumid

Ministrite nõukogule esitatakse vastuvõtmiseks järgmised neli otsust, mis on seotud direktiivi 2001/80/EÜ rakendamisega kolme lepinguosalise poolt:

⁶ Menetlusdokument 2008/01/MC-EnC asutamislepingukohase vaidluste lahendamise töökorra kohta, mida on muudetud 16. oktoobri 2015. aasta menetlusdokumendiga 2015/04/MC-EnC asutamislepingukohast vaidluste lahendamise töökorra käsitleva 27. juuni 2008. aasta menetlusdokumendi 2008/01/MC-EnC muutmise kohta.

- (a) otsus 2023/.../MC-EnC Põhja-Makedoonia Vabariigi suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-7/21 puhul;
- (b) otsus 2023/.../MC-EnC Kosovo* suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-8/21 puhul;
- (c) otsus 2023/.../MC-EnC Bosnia ja Hertsegoviina suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-9/21 puhul ning
- (d) otsus 2023/.../MC-EnC Montenegro suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-15/21 puhul.

Esimese kolme juhtumiga seoses võttis ministrite nõukogu 24. oktoobril 2013 vastu otsuse 2013/05/MC-EnC, mis käsitleb direktiivi 2001/80/EÜ (teatavate suurtest põletusseadmetest õhku eralduvate saasteainete piiramise kohta) (edaspidi „direktiiv 2001/80/EÜ“) rakendamist. Otsusega 2013/05/MC-EnC anti lepinguosalistele võimalus kehtestada ja viia ellu riiklik heitkoguste vähendamise kava, et vähendada olemasolevatest seadmetest tulenevat direktiiviga 2001/80/EÜ hõlmatud saasteainete (vääveldioksiid, lämmastikoksiidid ja tolmu) aastast koguheidet. Otsus jõustus energiaühenduses 1. jaanuaril 2018.

Sekretariaat saatis 16. märtsil 2021 kooskõlas vaidluste lahendamise töökorra artikli 12 lõikega 2 Põhja-Makedoonia Vabariigile, Kosovole* ning Bosniiale ja Hertsegoviinale menetluse algatamist käsitlevad kirjad seoses riiklikes heitkoguste vähendamise kavades 2018. ja 2019. aruandeaastaks ette nähtud heitkoguste ülemmäärade süstemaatilise ja püsiva ületamisega ning tõhusate ja hoiatavate karistuste kohaldamata jätmisega tagamaks ülemmäärade kinnipidamist tulevastel aastatel.

21. veebruaril 2022 esitas sekretariaat Põhja-Makedoonia Vabariigile, Kosovole* ning Bosniiale ja Hertsegoviinale põhjendatud arvamused, milles järeldati, et need lepinguosalistes ei ole järginud asutamislepingu artikleid 12 ja 16 koostoimes direktiivi 2001/80/EÜ artikli 4 lõigete 3 ja 6 ning artikliga 16. Kõnealused lepinguosalistes ei ole järginud riiklikes heitkoguste vähendamise kavades 2018. ja 2019. aruandeaastaks ette nähtud heitkoguste ülemmäärasid (suurte põletusseadmete vääveldioksiidi ja tolmu heite puhul).

Sellest tulenevalt esitas sekretariaat 13. juulil 2023 ministrite nõukogule põhjendatud taotlused Põhja-Makedoonia Vabariigi vastu juhtumis ECS-7/21, Kosovo* vastu juhtumis ECS-8/21 ning Bosnia ja Hertsegoviina vastu juhtumis ECS-9/21.

Seoses neljanda juhtumiga võttis ministrite nõukogu 24. oktoobril 2013 vastu otsuse 2013/06/MC-EnC tööstusheidete direktiivi 2010/75/EL III peatüki, V lisa ja artikli 72 lõike 3 punkti 4 rakendamise kohta (edaspidi „otsus 2013/06/MC-EnC“).

14. oktoobril 2016 võttis ministrite nõukogu vastu otsuse 2016/19/MC-EnC, millega lubatakse teha loetletud seadmetele erandeid direktiiviga 2001/80/EÜ ette nähtud heite piirnormide kinnipidamisest, täiendades seeläbi direktiivi artikli 4 lõikes 4 esitatud sätteid piirnormide mittekohaldamise kohta. Selle mittekohaldamise võimalusega nähakse direktiivi sätete järgimiseks ette ajaliselt piiratud alternatiivne rakendamine. Montenegros asuv TPP Pljevlja, mis on ainus selle lepinguosalistes territooriumil tegutsev suur põletusseade, oli kantud otsusega 2016/19/MC-EnC kehtestatud loetellu.

20. aprillil 2021 saatis sekretariaat Montenegrole menetluse algatamist käsitleva kirja, mis sisaldas esialgset järeldust, et Montenegro ei ole järginud direktiivi sätteid piiratud tööeaga seotud erandi kohta, mille kohaselt võib artikli 4 lõike 4 kohase erandi saanud seadet käitada ainult juhul, kui seda ei kasutata pärast 1. jaanuari 2018 rohkem kui 20 000 töötundi. Vastavalt otsusele 2013/06/MC-EnC võis seade jätkata tööd ka pärast nimetatud kuupäeva, tingimusel et peetakse kinni tööstusheidete direktiivis sätestatud rangematest heitenormidest. Sekretariaadi väitel ei olnud TPP Pljevlja puhul ükski neist kriteeriumitest täidetud. Pärast piirnõrme mittekohaldamise perioodi lõppu aruandeaastal 2020 ei olnud TPP Pljevlja tegevust lõpetanud või jätkanud oma tegevust kooskõlas heite piirnõrmelega, mida kohaldatakse direktiivi 2010/75/EL alusel uue seadme suhtes.

Sekretariaadi hinnangul ei järginud Montenegro asutamislepingu artikleid 12 ja 16 koostoimes direktiivi 2001/80/EÜ artikli 4 lõikega 4. Sellele vastavalt esitas sekretariaat 9. veebruaril 2023 Montenegro vastu põhjendatud arvamuse, kuna Montenegro ei olnud TPP Plevlja puhul täitnud piiratud tööeaga seotud erandist tulenevaid kohustusi. Lisaks esitas sekretariaat 13. juulil 2023 ministrite nõukogule juhtumis ECS-15/21 põhjendatud taotluse pärast selle rikkumise jätkumist.

Kõigi eespool nimetatud nelja juhtumi puhul ei ole energiaühenduse nõuandekomitee oma arvamust veel esitanud.

Liidu nimel ministrite nõukogus võetav seisukoht peaks olema kiita otsuse eelnõud heaks, tingimusel et energiaühenduse nõuandekomitee esitab õigel ajal, s.o enne ministrite nõukogu istungit, arvamuse, milles toetatakse sekretariaadi järeldusi.

(2) Direktiivist 2004/35/EÜ tulenevate kohustuste rikkumisega seotud juhtumid

Ministrite nõukogule esitatakse vastuvõtmiseks järgmised kolm otsust, mis on seotud direktiivi 2004/35/EÜ rakendamise kolme lepinguosalise poolt:

- (a) otsus 2023/.../MC-EnC Bosnia ja Hertsegoviina suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-10/23 puhul;
- (b) otsus 2023/.../MC-EnC Kosovo* suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-11/23 puhul ning
- (c) otsus 2023/.../MC-EnC Moldova Vabariigi suutmatuse kohta täita energiaühenduse asutamislepingut juhtumi ECS-12/23 puhul.

Euroopa Liit võttis 2004. aasta aprillis vastu direktiivi 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (edaspidi „direktiiv 2004/35/EÜ“), mida kohandati energiaühenduse tarvis ja mis võeti energiaühenduses vastu ministrite nõukogu 14. oktoobri 2016. aasta otsusega 2016/14/MC-EnC. Kõnealuse otsuse kohaselt olid lepinguosalsed kohustatud võtma direktiivi 2004/35/EÜ üle ja seda rakendama ning teatama sellest sekretariaadile 1. jaanuariks 2021.

Vastavalt sekretariaadi kirjeldatud faktilistele asjaoludele ei võtnud Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo* ja Moldova Vabariik vastu ega kohaldanud direktiivi 2004/35/EÜ järgimiseks vajalikke õigus- ja haldusnorme, samuti ei järginud nad asutamislepingu artikleid 6, 12 ja 89 ning ministrite nõukogu otsuse 2016/14/MC-EnC artikli 3 lõikeid 1 ja 2.

13. juulil 2023 esitas sekretariaat kooskõlas menetlusdokumendi 2015/04/MC-EnC artikli 11 lõikega 3 ministrite nõukogule Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo* ja Moldova Vabariigi vastu põhjendatud taotluse otse ilma eelmenetlust läbi viimata.

Energiaühenduse nõuandekomitee ei ole veel oma arvamust esitanud.

Liidu nimel ministrite nõukogus võetav seisukoht peaks olema kiita otsuse eelnõud heaks, tingimusel et energiaühenduse nõuandekomitee esitab õigel ajal, s.o enne ministrite nõukogu istungit, arvamuse, milles toetatakse sekretariaadi järeldusi.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu **võtab komisjoni** või liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja **ettepaneku põhjal vastu** otsuse, millega peatatakse lepingu täitmine ja kehtestatakse **lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte**, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁷.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Ministrite nõukogu on lepinguga, st energiaühenduse asutamislepinguga ettenähtud organ.

Aktid, mille ministrite nõukogu peab vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Kavandatavad aktid on rahvusvahelise õiguse alusel siduvad kooskõlas energiaühenduse asutamislepingu artikliga 76, mille kohaselt on otsus õiguslikult siduv nende suhtes, kellele see on adresseeritud.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab

---

⁷ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatavate aktide peamine eesmärk ja sisu on seotud energeetikaga. Seepärast on kavandatava otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 1.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2023/0395 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel energiaühenduse ministrite nõukogus (Viin, Austria, 14. detsember 2023)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis nõukogu 29. mai 2006. aasta otsuse 2006/500/EÜ⁸ alusel energiaühenduse asutamislepingu (edaspidi „asutamisleping“), mis jõustus 1. juulil 2006.
- (2) Asutamislepingu artiklite 47 ja 76 kohaselt võib ministrite nõukogu võtta vastu meetmeid otsuse või soovitusel vormis.
- (3) Ministrite nõukogu peab 14. detsembril 2023 toimuval 21. istungil vastu võtma mitu käesoleva otsuse lisas loetletud akti, mis kuuluvad ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaldamisalasse ja mille üle peavad liidu esindajad hääletama.
- (4) Kavandatavate aktide eesmärk on hõlbustada asutamislepingu eesmärkide saavutamist.

⁸ ELT L 198, 20.7.2006, lk 15.

- (5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel ministrite nõukogus seoses lisas loetletud aktidega võetav seisukoht, kuna kavandatavatel aktidel on liidule õiguslik toime,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Seisukoht, mis võetakse liidu nimel 14. detsembril 2023 Viinis Austrias toimuval ministrite nõukogu 21. istungil ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes, on kiita heaks käesoleva otsuse lisas loetletud aktide vastuvõtmine.
2. Komisjon võib ilma nõukogu täiendava otsuseta leppida kokku käesoleva otsuse lisas loetletud aktide väikestes muudatustes, milles võetakse arvesse ministrite nõukogu istungil või enne seda energiaühenduse lepinguosaliste poolt esitatud märkusi.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*